

GUIR BORTRET

AR MERC'HET HAC AR GRAGUEZ.

Var ton Portret an Intanvezet.

ME ya c'hoas, mar gallàn, da ober ur portret,
Tostait d'am selaou, oll graguez ha merchet;
Me rayo dêc'h santout ho tefautou antier,
Laqet int oll amàn ganèn var ar paper.

Aon ameus ho speret volach, audacius,
Calz re vil, calz re bront, ha calz re golerus,
N'o lêzo qet da zantout pelec'h e zoc'h dalc'het,
Pere eo ar viçou en pere oc'h quezet.

Me zo sur ha certain, ma ve c'houi o guelfe,
En-em goachfac'h buan er c'havarnou nos-de,
Er forestou dounna, elêc'h ne za den ebet,
En mesq al loened gouez, tigret ha leonet.

Var defautou re-all digor ho taoulagad,
Var ho re oc'h-unan e zint sur serret mad;
Me ya d'o digueri ha d'ober dêc'h guelet
Petra oc'h pendaben, pa vec'h examinèt.

Eus ar grouadurien an nebeuta parfet,
Vicius en ho corf, fragil en ho speret,
Ecumen an natur, sourcen a valeurion,
Plijadur an dud sot a guez en ho laçon.

Adversour ar furnez ermès coulz hac en ti,
Un dour oll corrompet, feunteun al loustoni,
Er bed universel, ur monst' eus an natur,
Un droug so necesser, ur goustus plijadur.

Ur c'hef eus an ifern, en ilis ur zantez,
Un æl dre ar royon, diaoul en tieguez,

Ur big o ragachat en toul an dorjoun,
Ur marmous pintet clos var bord ar prênestou.

Ur liaro er jardin, adversour d'al louzou,
Mar dit en eur g'ele, c'houi en ampoesono;
Da antren en matier nemet commanç na rau,
Ret eo din-me prouvi ar pezh a avançan.

Guechal en eur sermon, Sant Bernard a lare
Gant calz a eloqanç coulz ha gant guirione,
En devoa ar graguez guinou an drouc-speret,
Ar memes tra ivez a lar eus ar merc'het.

Er Genes, chabistr tri, e commanças Eva
Da zebri'n tam aval, da bec'hi da guenta;
Hi e deus hor c'hollet, hi so caus d'hor maro
Temporel hac eternal, ha d'hon oll maleuriou.

Goell ê bez'en dezert etouez an oll loinet,
Pe er vroyou sovach emesq ar barbare,
Eguet chom en un ti gant ur vreg e coler,
N'en deus netra qer goas er bed oll en antier.

Ar merc'het, ar graguez a so oll traou dister,
Evel eus Tisiphon, Alecto ha Mejer;
O c'halon, o zellou, so evel roejou,
Hac o daouarn goude evel eul liamou.

Piou benac a c'houlen plijout da un Doue,
Gant soign ha dilijanc a bellai dioute;
Ar pec'her maleurus d'o c'havet a denyo,
A guezio hep dale, siouas, en o laçou.

Clêvit Sant Augustin o comz eus aneze,
Doctor bras en Ilis hac o anaveze:
Pebes objet dister ar vreg evit un ozac'h?
Assur gant guirione ne alle qet e nac'h.

Ouspen int carguet c'hoas a infidelite,
Eus a ambition hac a impurete,
Eus a ingrateri e qever peb-unan,

Ha den hepgen na estim nemert-y e-unan.

Ar Profet bras Jonas, gant ur balen lonqet,
En e gorf pad tri de a oue guell preserwet
Egnet ma oue Samson o conta e secret
Da Dalila e vreg, pa oue qer trahisset.

Sant Yan ar Badezour a oa bet respectet
En-desertjou guechal, memes gant an tigret;
An-oll loënet gouez a deve d'e cherissa,
Biscoas ini anê na eure droug dezâ.

Mes pé seurt differanc dirac Herodias!
Goude beza danset, an draïtours, siouas,
Roet e voe dezi ar pezh a garje da choas:
Sant Yan voa ar victim, e beau a c'houlennas.

C'hoas Sant Yan-Christostom, bars er chabistr naovet
Demeus a Sant Vaze, a deu da lavaret:
Ar plac'h en guirione a so dor an ifern,
Hent an iniquite, daonet qiq hac esgern.

Gouli ur scorpion, da behini n'eus qet
Er bed universel cavet dezân remet;
Un droug so guel noazus ha domajus dre oll;
Tol plêt partout raze, n'ouffent nemet da goll.

Selaquit Sant Gregor e posi e gomzou;
Laqit evez oute, evit m'oc'h instruo:
Ar plac'h e deus, emezân, oll belim un aspic,
Teod serpent ha toussec, daoulagad bazilic.

Finesse an dragon, al loënet dangerus,
Ha c'hoas ur plac'h a so calz muioc'h maleurus;
Ne deus ezel ebet na ell rei ar maro,
Ne vo lazet ganti nemet neb a fio.

Consultomp Origen var buez ar merc'het,
Petra laro demp-ni? o deus qenta pec'het,
E zint ar monst' Satan e deus hor chassect
Demeus ar barados, elêc'h ma voemp crouet.

En ur guir, ar merc'het o deus an oll viçou ;
 Bulumus maleurus demeus hon oll finiou ;
 Int ò deus da guenta transgresset al lezen,
 Trompet hon Tad qenta ebars jardin Eden.

Brassa maliç an den, mar be comparachet ;
 Ha laçet er valanç, evit beza poezet
 Gant œuvrou mad ur plac'h, memes e œuvrou guella,
 N'en dint qet qer bras drouc ha ma ê ar re-ma.

Mar selaouàn Caton, e teu din da laret :
 Ar furnez, ar rêson ne dint qet d'ar plac'het ;
 N'ellont o fossedi james en o c'halon,
 Ha n'en dint netra oll nemert ambition.

Sant Jerom a lavar : ur vreg vad er bed-màn
 Zo evel ur Fenix n'en deus qen nemertàn ;
 Hac ur vreg vad ive, mar be cavet hini,
 Me so sur er bed oll ne vezo nemeti.

Tertulien guechal, den habil ha savant,
 O comz eus ar merc'het, a lavar excelant,
 O deus ar gassoni demeus an diaoulou,
 O maliç, ho bulum hac o goel-oberiou.

N'en dint certen netra, mar bent comparachet
 Gant maliç ar grague hac bini ar merc'het ;
 Rac an diaoul a noaz dreizàn e-unan,
 Hac ar merc'het er gra dre buissanç Satan.

Na lavaràn netra na ell an oll da e'hout,
 N'en deus netra ebet na laçin da dalvout ;
 An douar, an ifern, ar bed oll, o armou,
 O maliç o-unan birvigen ne vanço.

An Ecclesiastiq a lar hac a assur,
 Var cant den so cavet un den mad, un den fur ;
 Mes etoues mil ha mil demeus an oll merc'het
 Biscoas hini er bed ne zeus gallet cavet.

An den fur ha savant, ar filosof Caton,

A rente graç da Zoue eus a greis e galon ;
 Dre ma voa bet ganet etoues as romanet ,
 Ha nonpas en plac all e creis ar barbare.

D'an eil , m'oa partajet demeure calz a rêson ;
 Evit gallout servich oll dud e nation ;
 D'an drede ma voa bet grêt goas ha nonpas plac'h ;
 Exant eus a valiç evel m'é peb ozac'h.

Pithagoras guechal pa voe interrojet
 Pérac e roe e verc'h d'un den gantàn cassêt ;
 A respontas qerqent hep nep difficulte ,
 N'alle en em venji guelloc'h eus an den-se.

Gout 'a ouie ervad n'eus netra qen noazus
 Eguet ur femelen , na qen malicius ;
 Diaoulou int en ti , un tourmant int ermès ;
 Ne reont nemet brezel , disput en tieguez.

Goas iht eguet brezel , goas int eguet bossen ,
 Mil maleur er bed-màn a occasion o fenn ;
 Eus autor ar chanson , m'ho ped na fachit qet ,
 N'en deus netra avancet hep beza goarantisset.

IMPERFECTIONOU AR GRAGUEZ.

Var un ton grignous.

NE ouñ ha me a grete disclêria ar secret
 An imperfectionou eus ar femelezet ;
 Gouscoude pa en sönjàn e ràn ur goal affer ,
 Droug grêt e vo qement-màn , ne ouñ petra ober.

Mar am bez ur reprimant , pebes displijadur !
 Dre ur chañc droug avancet , hac un tol dinatur ,
 Var ar scritur ancien , pini e meus lennet ,
 E cavàn meur a voaran var ar memes sujet.

An eol ; tad ar selêrigen , a zeu d'en em guza ,
 Al loar eo ar femelen a zeu da zispaca ;
 Houma a so imparfet , sujet d'ar chenchamant ,
 Evel ar fumelezet dre o zamperamant .

Ur galon avarisdet ha penn ur fumelen
 A eller comparachi ebars en peb termen ;
 A viscoas e zint calet , muioc'h eguet simant ,
 A zo cos a vil maleur erru communamant .

Ur blijadur dommajabl , hac un droug necesser ,
 A zo dre ar bed mouvant e laqat ar vizer ;
 An alc'houez hac ar sourcen a imperfection ,
 Hac an doriou an amzer ebars en peb sêzon .

Bêleg memes sant Gregor , un den gen cloqant ,
 E galv ivez un aspice ha goal deod ur serpent ;
 Un dragon dre e fulor , pa vez mui animet ,
 A gnev so dre e seillon goell eguet greg coleret .

Maliç ur vreg a surpas maliç an diaoulou ,
 A lavar Tertulien ebars er scrituriou ;
 James ne vanq femelen , mar bez contrariet ,
 Da glasq sicour da venji , mar guel , e nep sujet .

Me a gnev ur femelen , dre e mondanite ,
 Hanval bras eus ar fleuren eus an antiqite ;
 Pa erru ur voenanen da biqat e deillon ,
 En em lez da dissipa evel ar simpla louzou .

Ne ouffe biqen ur goas beza falloc'h partajet
 Eguet rancontri da har ur femelen diboclet ;
 Cuza ra'n inqite dindan ur c'horf mignon ,
 O c'hortos al liberte da fumi en dragon .

Me ne gavan qet estranch guelet ur femelen
 Ne gener gant netra tout , familier ouz peb den ;
 Mes ur spillen droug placet , var un habit a sent
 E laqayo da c'hrognaal ha da scrignat e dent .

An oll montagnou tortu , discaiet oll a c'hoen ,

Hac an hentchou sabronus rabotet oll en plen ;
 An oll deillou er c'hoajou mil dest betec al loar,
 Carillon ur plac'h a dempest a hompe an douar.

Ebars marc'hajou follet ha foariou Cupidon ,
 E mesq an dud assortet , an Doue forgeron ,
 A stign e oll roejou evit destum e sec'h
 Ar re a so re fragil gant ar femelezet.

Selaouit : *Optima Femina rarior Phœnice* ,
 A lavar c'hoas Sant Jerom d'ar merc'het ha grague ;
 Qer rar evel ur Fenix eo ur femelen vad ,
 Evel m'en deus remerqet en un andret benac.

Bars an naonteevet chabistr demeus a Sant Vaze ,
 C'hoas ur Sant Yan Chrisostom a gouz eus ar grague ,
 O henvel dor an diaoul. Ur vreg insuportabl
 So evel ur scorpion e pep tra domajabl.

Jonas a voe assurac'h ebars corf ar balen
 Eguet ne voa bet Samson dirac ur femelen ;
 Ar Prophet a gof ar pesq heb outrach a guitta ;
 Samson a goll e oll nerz en dabuarn Dalila.

An tigret , al leonet , ha calz a loened goe ,
 A enore sur Sant Yan pa voa var ar bale ;
 Ha gouscoude e veler penaus ur femelen
 E deus an ingrateri d'ober trec'hi e benn.

Ma velfac'h bisach Cloris , pa ve sachet Colin ,
 Effaut da veza muguet an dour var e melin ,
 E sollicito'n ênvou dre væuyou impuissant ,
 Da derri ar chadennoù a so cos d'e zourmant.

N'o deus , daou zen demezet , nemet daou ze contant :
 An deiz demeus an euret ha deiz an enterramant ;
 Rac ur c'hontrat da garet dre obligation
 A deu prest da enoui en e bossession.

Deut eo mouez an durzunel ha raniach ar goucou ,
 N'en deo qet ret dec'h brenâ grillat hoc'h ivinou ;

Dalc'hit ur c'houbl balinou abars ar goan calet,
Evit ar merc'hedigou o-unan da gousquet.

Bisach ur vreg e coler so evel ur sac'h glaou,
Sellou du, un tal ridet, ne laràn qet a c'haou,
Evel m'ê sellou un ourz furius, transportet;
Penaus ec'h alfe ur goas beza falloc'h partajet?

Pa vo ebars en ilis, vo evel ur zantes,
Hac un aël dre ar ruyou, diaoul en tieguez,
Ur sparfel en ur prenest, ur bicq var an treujou,
Ha dirac e goaz tiec goal hir e muzellou.

Clasq a reont peb ardou da zeboch ar voaset,
Darn anê dre o moueziou ha darn all o prezeg.
Alies mouez ar siren en em rent danjerus,
Dont a ra en un instant an amzer orajus.

Ar vreg, princip ar pec'het, dreizi e leveromp,
Evel ma eo rapportet verset tri ha trêgont.
Poent e cavàn finissa, amplic am eus comzet,
Ne laràn mui davantach, rac aon ne vent fachet.

Gouscoude e guel dimezi eguet dont d'ober voaz,
Rac beva var ar gommun a so danjerus bras;
P'ho pezo choazet ur par, dalc'hit fidelite,
Qercoulz etoues ar vizer vel er brospérité.

Ma velfac'h an durzunel o tont da goll e far,
En em lezel da goueza divar beguig ar bar,
O serri e daoulagad eus en em soupira,
Hac huanad an adieu a deu d'en finissa.

FIN.